

Nr 232.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning
angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker;
given Stockholms slott den 14 maj 1923.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att
dels antaga härvid fogade förslag till förordning angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker;
dels ock bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen därjämte hemställt.

GUSTAF.

K. J. Beskow.

Förslag

till

förordning angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker.

Häriigenom förordnas som följer:

Omsättningsskatt.

1 §.

För spritdrycker, som försäljas här i riket, skall, i den utsträckning här nedan sägs, till staten erläggas en avgift, benämnd omsättningsskatt.

2 §.

Omsättningsskatten upptages vid rusdrycksförsäljningsbolagens inköp av spritdrycker och utgår med 50 procent av det belopp, för vilket bolagen inköpa sådana drycker; dock att skatten för renat egentligt brännvin med högst 40 procent alkoholhalt samt för sprit skall, då drycken genom den för övervakande av detaljhandelsbolagens inköp tillsatta pris- och inköpsnämnden inköpes i buteljerat skick, utgå efter det pris, drycken skulle betingat vid inköp å fat.

Rusdrycksförsäljningsbolagen äga att efter grunder, som av kontrollstyrelsen fastställas, vid försäljningen av spritdryckerna göra sig betäckta för omsättningsskatten.

3 §.

I fråga om omsättningsskattens inlevererande till statsverket skall följande gälla:

Då rusdrycksförsäljningsbolags inköp av spritdrycker sker genom pris- och inköpsnämnden, skall bolaget vid spritdryckernas likviderande till nämnden erlägga omsättningsskatt för dryckerna.

Vid inköp av spritdrycker annorledes än genom berörda nämnd skall rusdrycksförsäljningsbolag senast den femtonde dagen i månaden näst efter den, under vilken inköpet ägt rum, till nämnden avlämna av bolagets styrelse på heder och samvete bestyrkt uppgift rörande

köpeskillingen, däri inberäknad tull- och fraktkostnad, ävensom erlagga därå belöpande omsättningsskatt.

Pris- och inköpsnämnden åligger att senast den femtonde dagen i varje månad å statsverkets giroräkning i riksbanken för statskontorets räkning insätta under nästföregående månad influtna omsättningsskattebelopp.

Utskänkningsskatt.

4 §.

För spritdrycker, vilka utskänkas, skall upptagas en särskild avgift, benämnd utskänkningsskatt.

5 §.

Utskänkningsskatt utgår med 2 kronor för varje liter egentligt brännvin och 4 kronor för varje liter av andra spritdrycker.

6 §.

Utskänkningsskatten upptages vid utskänkningen, dock att, där rusdrycksförsäljningsbolag till annan överlåtit rättighet till utskänkning eller sådan rättighet meddelats jämlikt 21 § 1 mom. i förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker, skatten skall erläggas vid rättighetsinnehavarens inköp av spritdrycker för rörelsen, såsom om utskänkningen då ägde rum.

7 §.

För utskänkningsskatt ansvarar vederbörande rusdrycksförsäljningsbolag.

8 §.

Rusdrycksförsäljningsbolag åligger

dels att senast den femtonde dagen i varje månad å statsverkets giroräkning i riksbanken för statskontorets räkning insätta utskänkningsskatt för den myckenhet spritdrycker, som från bolaget under nästföregående månad utskänkts eller till i 6 § omnämnd innehavare av utskänkningsskatt rättighet försålts,

dels ock att senast den tjugonde dagen i varje månad till kontrollstyrelsen avlämna — jämte bevis om berörda insättning — av bolagets styrelse på heder och samvete bestyrkt, specificerad uppgift rörande omfattningen av berörda utskänkning och försäljning.

9 §.

Kontrollstyrelsen äger meddela närmare föreskrifter och anvisningar rörande sättet för utskänkningsskattens uppbärande och redovisande.

Gemensamma bestämmelser.

10 §.

Kontrollstyrelsen åligger att före utgången av varje månad till statskontoret avlämna uppgift å de under nästföregående månad influtna omsättnings- och utskänkningsskattemedel.

11 §.

1 mom. Den, som i uppgift, varom i 3 § sägs, upptager lägre köpeskilling än den verkliga, så ock den, som i uppgift, varom i 8 § förmäles, upptager mindre myckenhet egentligt brännvin eller andra spritdrycker än som försåls, straffes med böter från och med ettusen till och med tiotusen kronor eller med fängelse. Den skyldige vare tillika pliktig att erlagga felande omsättnings- eller utskänkningsskatt.

2 mom. Underlåter någon att inom föreskriven tid avlämna sådan uppgift, som i 3 § omförmäles, eller avlämna sådan uppgift eller sådant bevis, varom i 8 § sägs, böte tio kronor för varje dag, uppgiften eller beviset utebliver; och äger kontrollstyrelsen därjämte genom lämpliga viten tillhålla den försumlige att uppfylla sin skyldighet. Där omsättningsskatt ej inom stadgad tid av rusdrycksförsäljningsbolag inbetalas, må sådan skatt utmätas med 50 procent av det belopp, varå kontrollstyrelsen på grund av verkställd undersökning fastställer skatt hava bort erläggas. Likaledes må, där stadgad insättning av utskänkningsskatt ej skett före utgången av månaden näst efter den, under vilken den myckenhet, för vilken skatten utgått, blivit försäld, sådan skatt utmätas till ett belopp motsvarande 2 kronor för varje liter av den myckenhet egentligt brännvin och 4 kronor för varje liter av den myckenhet andra spritdrycker, som kontrollstyrelsen efter verkställd undersökning fastställer hava försåls.

12 §.

Förseelse mot föreskrifterna i denna förordning åtalas vid allmän domstol.

Böter och viten, som enligt denna förordning ådömas, tillfalla kronan. Saknas tillgång till deras fulla gäldande, skola de förvandlas enligt allmän strafflag.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1923 samt gäller intill utgången av juni månad år 1924.

Härvid skall iakttagas:

Vad i förordningen den 9 juni 1922 (nr 249) angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker stadgats om rätt för den, till vilken rusdrycksförsäljningsbolag överlåtit rättighet till utskänkning av spritdrycker, att efter utgången av sistnämnda förordnings giltighetstid återbekomma vad som erlagts i utskänkningsskatt för hans lager av spritdrycker vid sagda tidpunkt, skall äga giltighet allenast beträffande skillnaden mellan den sålunda erlagda skatten och vad som enligt denna förordning skolat erläggas i utskänkningsskatt för samma drycker.

I 6 § avsedd innehavare av utskänkingsrättighet, vilken vid utgången av denna förordnings giltighetstid innehar lager av spritdrycker, äger att, därest han nästa helgfria dag till det rusdrycksförsäljningsbolag, varifrån dryckerna inköpts, avlämnar på heder och samvete avgiven, specificerad uppgift angående berörda lager, återbekomma för spritdryckerna erlagd utskänkningsskatt. Upptager någon mot bättre vetande i oförmälda uppgift större myckenhet egentligt brännvin eller andra spritdrycker, än han vid utgången av förordningens giltighetstid innehade, straffes som i 11 § 1 mom. första punkten sägs.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14 maj 1923.*

Närvarande:

Statsministern TRYGGER, ministern för utrikes ärendena HEDERSTIERNA, statsråden EKEBERG, BESKOW, MALMROTH, HASSELROT, STRIDSBERG, LÜBECK, CLASON, WOHLIN, PETTERSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Beskow anför:

Enligt förordning den 9 juni 1922, vilken gäller till utgången av juni månad innevarande år, utgår för närvarande omsättningsskatt med 65 procent av det belopp, för vilket rusdrycksförsäljningsbolagen inköpa spritdrycker, samt utskänkningsskatt med 4 kronor för varje liter spritdrycker, som utskänkes.

*Statsverks-
propositionen.*

I årets statsverksproposition har inkomsten av dessa båda skatter upptagits till allenast 44 miljoner kronor mot 67 miljoner kronor för år 1922 och 35 miljoner kronor för första halvåret 1923. Vid anmälan i statsrådet av frågan om beräkningen av statsverkets inkomster under budgetåret 1923—1924 yttrade min företrädare i ämbetet, att den sålunda föreslagna sänkningen berodde icke blott på avtagande konsumtion, vilken beräknats föranleda minskning av inkomsten till 55 miljoner kronor, utan — och framför allt — på avsedd nedsättning av vissa skattesatser. Skattenedsättningen vore emellertid endast tänkt såsom motvikt mot en förutsedd ökning av maltskatten, vilken skatt för det kommande budgetåret beräknades till 11 miljoner kronor mot 4.4 miljoner kronor för år 1922.

*Kungl. Maj:ts
proposition
nr 131.*

Genom proposition den 2 mars 1923, nr 131, har Kungl. Maj:t därefter förelagt riksdagen förslag till förordning angående tillverkning och beskattning av maltdrycker m. m. I denna proposition har föreslagits en väsentlig höjning av skattesatserna beträffande maltskatten, och inkomsten av nämnda skatt under budgetåret 1923—1924, under förutsättning av bifall till Kungl. Maj:ts förslag, har av föredragande departementschefen beräknats till 11 miljoner kronor.

Vid behandlingen i statsrådet av sistnämnda proposition yttrade föredragande departementschefen i frågan om höjning av maltskatten bland annat följande. Det vore otvivelaktigt, att den skatt, som erlades för spritdrycker, räknat såväl efter myckenheten däri ingående alkohol som efter dryckernas tillverkningsvärde, genomgående vore betydligt större än skatten å maltdrycker. En överflyttning av skatt från spritdryckerna till maltdryckerna syntes sålunda redan ur denna synpunkt ej omotiverad. Departementschefens huvudsakliga skäl för en sänkning av vissa skattesatser beträffande omsättnings- och utskänkningsskatten vore emellertid att finna däri, att desamma visat sig på grund av sin höjd medföra vissa ogynnsamma verkningar i moraliskt och socialt avseende såsom i viss mån bidragande orsak till sprit-smuggling och annan olaga spritdryckshantering. Detta förhållande vore för departementschefen ett avgörande skäl att föreslå viss omläggning av omsättnings- och utskänkningsskatten, vilken omläggning syntes böra kompenseras med höjd maltdrycksbeskattning.

I sitt över propositionen nr 131 avgivna betänkande, nr 38, tillstyrkte bevillningsutskottet i det stora hela Kungl. Maj:ts förslag till höjning av maltskatten, blott med oväsentlig ändring, vilken icke torde vara av beskaffenhet att i större grad inverka på inkomsten av skatten. Därjämte föreslog utskottet en särskild maltskatt att utgå för malt, som under tiden från och med den 16 augusti till och med den 30 september detta år avverkas i skattepliktigt bryggeri.

*Bevillnings-
utskottet
angående
propositionen
nr 131.*

Sedan riksdagen numera fattat beslut i anledning av berörda proposition nr 131 och därvid bifallit vad bevillningsutskottet hemställt, torde tiden vara inne att upptaga frågan om förnyelse av gällande förordning angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker.

Jag anhåller därvid att till en början få i korthet redogöra för frågans tidigare behandling.

Vid övervägande av de möjligheter, som för täckande av en till 41 miljoner kronor beräknad budgetbrist å 1921 års riksstat kunde stå till buds, upptog bevillningsutskottet vid 1920 års riksdag i sitt betänkande nr 46 till behandling de särskilda förslag angående skatt å omsättningen av vissa slag av rusdrycker, som framställdes uti två i riksdagen väckta motioner, och yttrade i detta hänseende i huvudsak följande. Såsom en oeftergivlig förutsättning för att en dylik beskattning skulle kunna av utskottet föreslås ansåge utskottet böra uppställas, att beskattningen icke i någon mån kunde komma att främja den olag-

*Historik.
1920 års
riksdag.*

liga brännvinstillverkningen. Ur denna synpunkt ansåge utskottet i fråga om utminuteringsen en beskattning av omsättningen efter procent å varans värde, på sätt i den ena av berörda motioner föreslagits, vara att föredraga framför de i den andra motionen upptagna fasta skattesatserna, vilka, om än i och för sig låga, skulle komma att medföra en rätt betydande höjning av priserna å de billigaste spritsorterna. Vidkommande skatteprocentens höjd hade utskottet, med hänsyn till storleken av den budgetbrist, som det gällde att fylla, ansett nödigt att gå utöver den i förstnämnda motion föreslagna skatteprocenten 20. Därvid hade utskottet dock, i syfte att icke för mycket fördyra särskilt de billigare varorna och därmed avvika från den förut angivna förutsättningen för ifrågavarande lagstiftning, ansett sig icke lämpligen kunna ifrågasätta högre procentsats än 25. Även med denna skatteprocent måste täckning beredas för ytterligare 8 miljoner kronor. En utväg att åstadkomma sådan inkomstökning erbjöde den i den ena av berörda motioner föreslagna beskattningen vid utskänkning. För att genom sådan beskattning erhålla den erforderliga inkomstökningen skulle icke krävas mera än en ytterligare skatt å två kronor för varje liter spiritiosa, som utskänktes, och utskottet hade i sitt förslag till förordning angående dels en omsättnings- dels en utskänkningsskatt å spritdrycker upptagit en utskänkningsskatt efter sålunda angiven grund. Förordningen syntes utskottet böra träda i kraft den 1 juli 1920 och gälla till utgången av år 1921. Att giltighetstiden borde begränsas på detta sätt, framginge enligt utskottets mening av den av utskottet lämnade motiveringen för skatten.

Utskottet erinrade vidare om att enligt förordningen om rusdrycksmedelsfonden inkomster av ifrågavarande slag skulle tillföras sagda fond. För ernående av det med utskottets förslag avsedda syftet måste ett sådant medlens disponerande givetvis undvikas. I likhet med vad i den ena av berörda motioner föreslagits, hade utskottet funnit den lämpligaste utvägen i sådant syfte vara, att riksdagen beslutade, att, utan hinder av åsyftade bestämmelse i sistnämnda förordning, de enligt den av utskottet föreslagna förordningen inflytande medlen icke skulle ingå till fonden.

I skrivelse den 18 juni 1920, nr 431, angående beräkning av bevillningarna för år 1921 anmälde riksdagen bland annat, att riksdagen antagit förslag till förordning angående dels en omsättnings- dels en utskänkningsskatt å spritdrycker samt för sin del beslutat, att, utan hinder av stadgandet i sista stycket av 1 § i gällande förordning angående statsverkets fond av rusdrycksmedel, de genom de sålunda

beslutade skatterna inflytande medlen icke skulle läggas till nämnda fond. I överensstämmelse med riksdagens beslut utfärdade Kungl. Maj:t den 22 juni 1920 förordning (nr 330) i ämnet.

Vid anmälan i statsrådet av frågan om beräkningen av statsverkets inkomster för år 1922 anförde dåvarande departementschefen, att vid det sökande efter ökade skattekällor, som varit nödigt, det legat nära till hands att beakta den av 1920 års riksdag beslutade omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker. En liknande skatt torde böra beräknas, också för år 1922, och departementschefen ansåge, att intäkterna av densamma borde kunna uppskattas till samma belopp som det, vartill skatten beräknats för år 1921, eller till 41 miljoner kronor. Med detta belopp uppfördes också skatten i förslaget till riksstat. Då emellertid Kungl. Maj:t senare genom proposition den 6 juni 1921, nr 368, för riksdagen framlade nytt förslag till inkomstberäkningar för 1921 års tilläggsstat och 1922 års riksstat, var därvid fogat utdrag av statsrådsprotokollet, enligt vilket jag i egenskap av föredragande departementschef meddelat, att omsättningsskatten och utskänkningsskatten sannolikt icke skulle komma att giva vad i riksstaten beräknats. Vid vägande av olika möjligheter till täckande av en i riksstatsförslaget föreliggande brist på inalles omkring 30 miljoner kronor, förordade jag en höjning av nämnda skatter, nämligen beträffande omsättningsskatten från 25 till 50 procent av det belopp, för vilket rusdrycksförsäljningsbolag inköpte spritdrycker, och i fråga om utskänkningsskatten från 2 kronor till 4 kronor för varje liter. Dessa höjningar beräknades skola tillföra statskassan ungefär det för budgettäckningen behövliga fyllnadsbeloppet. Med en samma den 6 juni avlåten proposition, nr 369, framlade ock Kungl. Maj:t för riksdagen förslag till förordning angående dels en omsättnings- dels en utskänkningsskatt å spritdrycker, innehållande nyssnämnda högre skattesatser. Enligt förslaget skulle den nya förordningen gälla till utgången av år 1922. Förslaget, som tillstyrktes av bevillningsutskottet, bifölls av riksdagen, och den 22 juni 1921 utfärdades förordning i ämnet (nr 325).

Genom proposition den 4 februari 1921, nr 59, hade Kungl. Maj:t föreslagit, bland annat, den ändring i förordningen angående statsverkets fond av rusdrycksmedel, att föreskriften om att till fonden skulle läggas jämväl statsverkets inkomst av spritdrycksaccis skulle bortfalla. Detta förslag hade av riksdagen bifallits. Vid sådant förhållande erfordrades icke någon särskild åtgärd för att avkastningen av omsätt-

Bihang till riksdagens protokoll 1923. 1 saml. 188 häft. (Nr 232.)

1921 års
riksdag.

nings- och utskänkningsskatten å spritdrycker icke skulle tillföras ifrågavarande fond utan direkt bliva tillgänglig för budgetändamål.

1922 års
riksdag.

I inkomstberäkningen till den till 1922 års riksdag framlagda statsverkspropositionen framhöll dåvarande departementschefen, att omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker syntes böra utgå jämväl under första halvåret 1923. I syfte att uppväga den minskning i inkomsten från aktiebolaget Vin- och spritcentralen, som kunde komma att följa av ifrågasatt omläggning av partihandeln med rusdrycker, borde emellertid viss höjning av skattesatserna för berörda skatt vidtagas.

I det uttalande till statsrådsprotokollet över finansärenden för den 10 mars 1922, vari departementschefen redogjorde för de förslag till ordnande av partihandeln med rusdrycker, som av särskilda sakkunniga framlagts, framhöll han, hurusom de sakkunniga betonat, att enligt deras förmenande partihandelsbolagen främst borde inrikta sig på att söka tillhandahålla varor av tillfredsställande beskaffenhet under riktiga ursprungsbeteckningar, samt att vinstfrågan borde komma i andra rummet. Därest statsverket ville ur rusdryckshanteringen uttaga en inkomst, hade de sakkunniga förmenat, att detta kunde ske på enklare sätt i form av brännvinstillverkningsskatt, omsättningsskatt eller utskänkningsskatt. I det departementschefen förklarade, att denna de sakkunnigas uppfattning vunne hans anslutning, framhöll han, hurusom han, i enlighet med vad han i inkomstberäkningen till 1922 års statsverksproposition förutsatt, hade för avsikt att förelägga Kungl. Maj:t förslag till höjning i omsättningsskatten, varigenom skulle motvägas den minskning i inkomst från partihandeln, som skulle följa av de nya principerna för prisberäkningen.

Proposition med förslag till förordning om omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker avläts den 17 mars 1922, nr 216. Efter erinran om vad som i detta sammanhang tidigare förekommit redogjorde föredragande departementschefen för ett av kontrollstyrelsen avgivet yttrande i ärendet, däri kontrollstyrelsen föreslagit, att, därest ytterligare tio miljoner kronor skulle tillföras statsverket genom omsättnings- och utskänkningsskatten, detta borde ske genom en höjning av omsättningsskatten från femtio procent till sextiofem procent av det belopp, för vilket spritdrycker försålles, under det att utskänkningsskatten borde bibehållas oförändrad, och departementschefen förklarade, att han för sin del anslöte sig till kontrollstyrelsens uppfattning. Den ifrågasatta höjningen av omsättningsskatten borde enligt departements-

chefen träda i kraft den 1 juli 1922, och den nya förordningen borde äga giltighet till och med den 30 juni 1923. Vad anginge detaljbestämmelserna i då gällande förordning rörande omsättningsskatten och utskänkningsskatten, syntes någon anledning icke föreligga att härutinnan vidtaga någon ändring. Den nya förordningen i ämnet syntes följaktligen, med iakttagande av den ändring, som föranleddes av den ökade skattesatsen, kunna avfattas i huvudsaklig överensstämmelse med den föregående förordningen i ämnet.

I sitt betänkande (nr 47) i anledning av sistnämnda proposition erinrade bevillningsutskottet, att utskottet i princip tillstyrkt den föreslagna omläggningen av partihandeln med rusdrycker och därvid förklarat sig dela departementschefens uppfattning angående den prispolitik, partihandelsbolagen borde föra. På grund därav och under framhållande av att enligt inkomstberäkningen till årets statsverksproposition den av riksräkenskapsverket gjorda beräkningen av inkomsten från aktiebolaget Vin- och spritcentralen till tio miljoner kronor nedsatts till fem miljoner kronor, vilket för nämnda bolag möjliggjorde en tillämpning av den föreslagna prisberäkningen för partihandelsbolagen redan från och med senare halvåret av år 1922, förklarade sig utskottet icke hava haft något att erinra mot vare sig den föreslagna höjningen av omsättningsskatten eller att höjningen trädde i kraft redan den 1 juli 1922.

Den förenämnda propositionen angående omorganisation av partihandeln blev icke av riksdagen bifallen. Med vissa detaljändringar antog riksdagen däremot förslaget till förordning angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker. I överensstämmelse med riksdagens beslut utfärdade Kungl. Maj:t den 9 juni 1922 förordning (nr 249) i ämnet.

I enlighet med de principer, som sålunda sistlidet år lagts till grund för beräkningen av inkomsten från nyssnämnda bolag, har å förslaget till riksstat för budgetåret 1923—1924 icke upptagits någon dylik inkomst.

I överensstämmelse med vad som anförts av min företrädare i ämbetet i hans av mig nyss återgivna yttrande angående Kungl. Maj:ts proposition nr 131, anser jag det önskvärt att, såsom kompensation mot den av riksdagen numera antagna förhöjningen av maltskatten, en sänkning vidtages av omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker. De för närvarande i fråga om denna skatt gällande skattesatserna torde även enligt mitt förmenande under nuvarande förhållan-

*Sänkning av
omsättnings-
och utskänknings-
skatten.*

den vara allt för höga. Det lär nämligen kunna antagas, att de av dessa skattesatser föranledda höga priserna å de i laga ordning tillgängliga spritdryckerna i viss mån utövat en ogynnsam inverkan i riktning att öka den olovliga tillverkningen och införseln av spritdrycker. Det torde därför, i varje fall beträffande utskänknings, kunna förväntas, att den prissänkning, som skulle följa av en mera väsentlig nedsättning av ifrågavarande skattesatser, skulle minska efterfrågan på de i olaglig ordning tillhandahållna spritdryckerna. I samband med andra av statsmakterna vidtagna åtgärder till motverkande av smuggling och lönnbränning får således en nedsättning av omsättnings- och utskänknings-skatten anses påkallad. Även ur andra synpunkter torde en åtgärd, varigenom viss prissänkning möjliggöres, äga fog för sig.

Om det sålunda av sociala skäl får anses önskvärt, att omsättnings- och utskänkningsskatten nedsättes, återstår att undersöka, huruvida en sådan nedsättning är ur statsfinansiella synpunkter möjlig och lämplig. Vid denna prövning bör först beaktas, att riksdagen avslagit av Kungl. Maj:t i proposition nr 12 till årets riksdag framlagt förslag av innebörd, att under det kommande budgetåret till rusdrycksmedelsfonden endast skulle avsättas räntor och att sålunda de medel, tillsammans beräknade till 24.3 miljoner kronor, som eljest skolat ingå till fonden, däribland maltskatten, skulle bli tillgängliga för budgetändamål. I vederbörande, av riksdagen godkända utskottsutlåtande har i stället anvisats utvägen, att för den förestående statsregleringen ett belopp av högst nyssnämnda storlek skulle tagas i anspråk av rusdrycksmedelsfondens tillgångar. Vid sådant förhållande lär jag i detta sammanhang, oavsett vad riksdagen beslutat rörande maltskattens höjning och uttagande av en särskild maltskatt, kunna utgå ifrån att av ifrågavarande inkomstkällor bliver för budgetändamål tillgängligt, utöver de belopp, som icke enligt gällande författning skolat ingå till rusdrycksmedelsfonden, varken mera eller mindre än det i statsverkspropositionen förutsatta beloppet, 24.3 miljoner.

Beträffande statsutgifterna under det kommande budgetåret torde, såvitt förhållandena för närvarande kunna överblickas, de beslut, som fattats efter statsverkspropositionens avgivande eller som kunna väntas, komma att resultera i en ökning å statsregleringens utgiftssida av omkring 400,000 kronor, i vilket belopp dock icke ingår det anslag, som må kunna komma att beviljas för lindring av fraktkostnaderna för kalk. I fråga om andra statsinkomster än sådana, som skola ingå till rusdrycksmedelsfonden, har icke efter statsverkspropositionens avgivande inträffat något förhållande, som bör vara av beskaffenhet att inverka på

frågan, med vilket belopp omsättnings- och utskänkningsskatten bör ingå i budgeten.

På grund härav och i enlighet med min förut uttalade uppfattning om lämpligheten av en nedsättning av nämnda skatt anser jag skattesatserna för omsättnings- och utskänkningsskatten under nästkommande budgetår böra avpassas sålunda, att inkomsten av skatten kan beräknas komma att uppgå till den i statsverkspropositionen upptagna summan 44 miljoner kronor, dock ökad med det nyssnämnda å utgiftssidan tillkomna beloppet 400,000 kronor, eller sålunda till 44.4 miljoner kronor.

I anledning härav har jag anmodat kontrollstyrelsen att avgiva yttrande i fråga om den sålunda möjliggjorda sänkningen av de gällande skattesatserna för omsättnings- och utskänkningsskatten.

*Skatte-
satserna.*

Kontrollstyrelsen har i anledning härav i avgivet yttrande anfört följande.

*Kontroll-
styrelsen.*

»I skrivelse den 11 maj 1923 har herr statsrådet anmodat kontrollstyrelsen att avgiva yttrande i fråga om den sänkning av de i gällande förordning angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker föreskrivna skattesatser, som kunde anses möjlig, därest det belopp, som under budgetåret 1923—1924 skulle genom omsättnings- och utskänkningsskatten tillföras statsverket, begränsades till 44 miljoner kronor.

I anledning härav får kontrollstyrelsen anföra följande.

Den sammanlagda köpeskillingen å de spritdrycker, som under år 1922 av pris- och inköpsnämnden förmedlades till systembolagen, var 81.6 miljoner kronor. Då priserna å spritdrycker såväl under år 1922 som under den nu gångna delen av år 1923 undergått betydande sänkningar och anledning finnes att antaga, att ytterligare prissänkningar framdeles komma att företagas, skulle, under förutsättning av oförändrad konsumtion, den sammanlagda köpeskillingen å de varor, som under budgetåret 1923—1924 komma att av pris- och inköpsnämnden förmedlas till systembolagen, bli högst avsevärt mindre än ovannämnda belopp. Den förbättring av det allmänna ekonomiska läget, som torde vara att emotse under den kommande tiden, kan emellertid väntas medföra i någon mån stegrad konsumtion. Konsumtionsökningen lär visserligen bli jämförelsevis obetydlig ifråga om försäljningen utminuteringsvis, då de under åren 1920, 1921 och 1922 genomförda begränsningarna ifråga om inköpsrätten på motböckerna här verka i starkt återhållande riktning. Däremot torde försäljningen utskänkingsvis komma att — relativt taget — ökas i större utsträckning. En omläggning av konsumtionen från billigare till dyrare varuslag lär också i viss mån vara att emotse, då tiderna bli i ekonomiskt avseende gynnsammare. Då någon säker beräkning av de verkningar, som nyssnämnda faktorer komma att utöva, emellertid svårligen låter sig verkställa, har kontrollstyrelsen ansett försiktigheten bjuda, att det belopp, å vilket omsättningsskatt kommer att utgå under budgetåret 1923—1924, beräknas till i runt tal 70 miljoner kronor. Under år 1922 försålde utskänk-

ningsvis $2\frac{1}{2}$ miljoner liter spritdrycker. Som kontrollstyrelsen redan anført, torde en ökning av försäljningen utskänkningsvis vara att emotse. Med hänsyn härtill har vid efterföljande kalkyler denna försäljning under budgetåret 1923—1924 beräknats till 2.75 miljoner liter.

Med utgångspunkt från ovan angivna siffror kunna de belopp, som genom omsättnings- och utskänkningsskatten skulle tillföras statsverket under budgetåret 1923—1924, därest nuvarande skattesatser oförändrade bibehölles, beräknas till i runda tal 45.5 miljoner kronor i omsättningsskatt och 11 miljoner kronor i utskänkningsskatt eller sammanlagt 56.5 miljoner kronor. De minskade anspråken på omsättnings- och utskänkningsskattens avkastning möjliggöra sålunda en ganska avsevärd sänkning av skattesatserna. Denna sänkning bör enligt kontrollstyrelsens mening lämpligen fördelas å bägge skatteformerna. Följande alternativ synas härvid kunna ifrågakomma:

I. Omsättningsskattesats 55 procent; utskänkningsskattesats 2 kronor för liter.

II. Omsättningsskattesats 50 procent; utskänkningsskattesats 3 kronor för liter.

III. Omsättningsskattesats 50 procent; utskänkningsskattesats 2 kronor för liter i fråga om renat brännvin, i övrigt 4 kronor för liter.

IV. Omsättningsskattesats 50 procent; utskänkningsskattesats 2 kronor för liter i fråga om allt egentligt brännvin, i övrigt 4 kronor för liter.

Alternativ I innebär i fråga om utskänkningsskatten en återgång till den skattesats, som gällde under tiden 1 juli 1920—30 juni 1921. Det procenttal, efter vilket omsättningsskatten utgår, måste emellertid, om en så kraftig reducering vidtages i fråga om utskänkningsskatten, sättas något högre än det procenttal, som gällde före den sista höjningen den 1 juli 1922.

I de tre övriga alternativen har för omsättningsskattens vidkommande ifrågasatts en återgång till den skattesats, som gällde under tiden 1 juli 1921—30 juni 1922. De skilja sig från varandra genom att olika skattesatser ifrågasatts beträffande utskänkningsskatten. De under alternativ III och IV framlagda förslagen skilja sig från nu gällande bestämmelser främst däri, att utskänkningsskatten föreslagits skola utgå med lägre belopp för billigare än för dyrare varor. En dylik anordning kan emellertid enligt kontrollstyrelsens mening icke möta några principiella betänkligheter, då den allenast innebär en tillämpning i fråga om utskänkningsskatten av en princip, som i än högre grad redan från början tillämpats i fråga om omsättningsskatten.

Följande sammanställning upptager i miljoner kronor de belopp, som enligt de fyra alternativen med utgångspunkt från i det föregående angivna siffror kunna beräknas inflyta till statsverket under budgetåret 1923—1924.

	Omsättnings- skatt	Utsknknings- skatt	Summa
Alternativ I	38.5	5.5	44
» II.....	35	8.25	43.25
» III	35	10.25	45.25
» IV	35	9	44

Av de föreslagna alternativen är enligt kontrollstyrelsens mening alternativ IV att föredraga.

Kontrollstyrelsen finner sig i detta sammanhang böra erinra därom, att kontrollstyrelsen i skrivelse den 29 januari 1923 till dåvarande chefen för finansdepartementet hemställt, »att i det förslag till förordning angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, som Kungl. Maj:t kommer att förelägga innevarande års riksdag, måtte införas en bestämmelse därom, att omsättningsskatten å renat brännvin och sprit skall, oavsett förpackning, debiteras efter det pris, som bolagen erlägga för renat brännvin och sprit å fat». Skulle förevarande framställning vinna bifall, borde de ovan beräknade omsättningsskattebeloppen minskas med mellan 600,000 och 700,000 kronor. Denna omständighet torde emellertid icke, i händelse av bifall till förslaget, behöva medföra någon rubbning av de föreslagna skattesatserna, då i föregående beräkningar icke någon hänsyn tagits därtill, att de skattebelopp, som inlevereras till statsverket under det nya budgetårets första månad och som hänföra sig till juni månads försäljning, uttaxerats efter nu gällande skattesatser och icke efter de nya lägre skattesatserna.

Utminuteringsprisen för en liter renat potatisbrännvin äro för närvarande 3 kronor 75 öre i fråga om brännvin, inköpt från partihandlaren i buteljerat skick, högst 3 kronor 65 öre för brännvin, som av bolaget tappas på butelj och försäljes i buteljerat skick, samt 3 kronor 45 öre för brännvin, som tappas på av köparen medhaft kärl. Under förutsättning av oförändrade partihandelspris och prisberäkningsgrunder, kunna utminuteringsprisen för nämnda slag av brännvin, därest omsättningsskatten fastställes att utgå med 55 procent å priset å fatvara, beräknas bliva 3 kronor 40 öre för brännvin inköpt från partihandlaren i buteljerat skick eller av bolaget tappat och försålt i buteljerat skick samt 3 kronor 25 öre för brännvin, som vid försäljningen tappas på av köparen medhaft kärl. Fastställes omsättningsskattesatsen till 50 procent, kunna under i övrigt oförändrade betingelser motsvarande priser beräknas till 3 kronor 30 öre, resp. 3 kronor 15 öre.»

Såsom av detta yttrande framgår, anser kontrollstyrelsen, att skattesänkningen lämpligen bör fördelas å såväl omsättnings- som utskänkningsskatten, och jag ansluter mig till denna mening. Den uppskattning av spritdryckskonsumtionen, som ligger till grund för kontrollstyrelsens beräkning angående skatteinkomsten, synes mig vara verkställd med nödig försiktighet. Såsom kontrollstyrelsen anført, kunna för en dylik skattesänkning tänkas flera möjligheter. Av dessa finner jag i likhet med styrelsen den såsom alternativ IV betecknade — enligt vilket alternativ omsättningsskatten skulle utgå efter 50 procent och utskänkningsskatten för egentligt brännvin med 2 kronor och för andra spritdrycker med 4 kronor, allt för liter — vara att föredraga. Det synes nämligen önskvärt att beträffande omsättningsskatten kunna gå tillbaka till den skattesats, som gällde före den sista, från och med den 1 juli 1922 vidtagna skattehöjningen. Vidare är detta alternativ det, som

Departement-
schefen.

torde komma att leda till det lägsta priset å det utskänkningsvis försålda brännvinet, något vartill med hänsyn till ändamålet med skattesänkningen särskild hänsyn bör tagas.

Kontrollstyrelsen uppskattar skatteinkomsten under budgetåret med de sålunda förordade skattesatserna till 35 miljoner kronor för omsättningsskatten och 9 miljoner kronor för utskänkningsskatten eller sammanlagt till 44 miljoner kronor. Då denna uppskattning, såvitt förhållandena nu kunna bedömas, snarare torde kunna anses något för låg än för hög, anser jag omsättnings- och utskänkningsskatten — med de förordade nya skattesatserna — skäligen kunna i statsregleringen upptagas till det av mig förut omförmälda beloppet, 44.4 miljoner.

Bestämmelserna i gällande förordning torde även i de delar, som icke direkt röra skattesatserna, böra göras till föremål för viss jämkning. Jag skall tillåta mig att, i den mån ändringarna i författningstexten icke direkt sammanhånga med de nya skattesatserna, här behandla de särskilda nu avsedda frågorna och därvid anknyta till de punkter i texten, som därav beröras.

2 och 3 §§.

*Sättet för
omsättnings-
skattens
debitering.*

I sammanhang med frågan om förlängning av giltighetstiden för ifrågavarande skatt samt om de tal, efter vilka densamma bör utgå, torde böra till behandling upptagas en av kontrollstyrelsen den 29 januari 1923 avgiven framställning angående ändring i visst avseende av gällande bestämmelser rörande debiteringen av omsättningsskatten.

I förordningen den 9 juni 1922 angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker stadgas beträffande omsättningsskatten i 2 §, att den skall upptagas vid rusdrycksförsäljningsbolagens inköp av spritdrycker och utgå med 65 procent av det belopp, för vilket bolagen inköpa sådana drycker. Efter de grunder, som av kontrollstyrelsen fastställas, äga rusdrycksförsäljningsbolagen att vid försäljning av spritdryckerna göra sig betäckta för omsättningsskatten. Ifråga om omsättningsskattens inlevererande till statsverket gäller enligt 3 § följande. Då rusdrycksförsäljningsbolags inköp av spritdrycker sker genom den för övervakande av detaljhandelsbolagens inköp tillsatta pris- och inköpsnämnden, skall bolaget vid spritdryckernas likviderande till omförmälda nämnd erlægga å köpeskillingen belöpande omsättningsskatt. Vid inköp av spritdrycker annorledes än genom berörda nämnd skall rusdrycksförsäljningsbolag senast å femtonde dagen i månaden näst efter den, under vilken inköpet ägt rum, till nämnden avlämna av bolagets styrelse på

heder och samvete styrkt uppgift rörande köpeskillingen, däri inberäknad tull- och fraktkostnad, ävensom erlägga därå belöpande omsättningsskatt.

I oförmälda framställning redogör kontrollstyrelsen till en början för gällande praxis vid uttagande av omsättningsskatten och anför därom följande:

Framställning från kontrollstyrelsen.

»I praktiken tillgår pris- och inköpsnämndens uppbörd av omsättningsskatten sålunda, att pris- och inköpsnämnden vid fakturerandet till bolagen av samtliga de spritdrycker, som förmedlas av nämnden, å fakturan uppför omsättningsskatt till det belopp, som svarar mot det sammanlagda inköpspriset för de fakturerade varorna. Därvid har, alltsedan omsättningsskattens införande, beträffande spritdrycker, som av partihandlaren sålts i butelj, omsättningsskatt debiterats efter det offererade, av pris- och inköpsnämnden godkända priset för varan inklusive butelj, under det att beträffande spritdrycker, som inköpts på fat, skatt allenast debiterats för varans värde exklusive fatet. Såväl fat som de lådor, i vilka buteljer förvaras, hava ansetts såsom lån av partihandlaren och icke påförts omsättningsskatt.

I vad mån nyssberörda praxis, att omsättningsskatten för buteljerade varor debiteras å såväl varan som buteljen, är överensstämmande med lagstiftarnas mening, därom lämnar visserligen varken omsättningsskatteförordningen eller den till grund för densamma liggande synnerligen knapphändiga motiveringen någon ledning. Det torde emellertid beträffande utländska originalvaror vara omöjligt att skilja mellan varans värde och det emballage (flaskor), vari varan förvaras, och samma svårighet möter beträffande inländska originalvaror, när det från partihandlarens sida icke angives värdet av varan i och för sig samt buteljerings-, tappnings-, etiketterings-, kapsyleringsmed flera kostnader. Denna omständighet synes kunna åberopas till stöd för den hittills tillämpade praxis.

I de fall, då en och samma vara av partihandlaren offereras allenast i buteljerat skick, torde den tillämpade debiteringsmetoden icke medföra några praktiska olägenheter, enär all omsättningsskatt å en och samma varusort utgår likformigt. Däremot uppstå olägenheter, när en vara av partihandlaren offereras och av pris- och inköpsnämnden förmedlas såväl i buteljerat skick som å fat, enär omsättningsskatten i förstnämnda fall kommer att utgå å varans värde jämte buteljeringskostnaderna samt i senare fallet endast å varans värde. Beträffande de varor, som förmedlas av pris- och inköpsnämnden, har denna olägenhet endast gjort sig gällande i avseende å renat brännvin å 40 procent ävensom ifråga om sprit, enär endast dessa varor tillhandahållas såväl på fat som i buteljerat skick. Såsom ett exempel på de olikheter i avseende å utminuteringspriset, som kunna uppstå såsom en följd av den olikformiga debiteringen, må följande tjäna som ledning. Partipriset å renat brännvin å 40 procent är för närvarande 1 krona 60 öre, om det försäljes på fat, och 2 kronor, om det säljes på butelj, allt för liter räknat. Omsättningsskatten (65 procent) uppgår i förra fallet till 1 krona 4 öre, i senare fallet till 1 krona 30 öre. Renat brännvin, som av partihandlaren försäljes i buteljerat skick, får sålunda bära en 26 öre större omsättningsskatt än renat brännvin på fat, oaktat det är

samma vara, som förbrukaren erhåller. Ifrågavarande debiteringssätt föranleder alltså den olägenheten, att icke obetydliga prisskillnader uppstå i avseende å utminuteringspriset för det varuslag, som utgör standardvaran i rusdrycksförsäljningsbolagens utminuteringsrörelse.»

Kontrollstyrelsen redogör härefter för en av aktiebolaget Stockholms-systemet hos styrelsens pris- och inköpsnämnd gjord framställning om att, därest i utställda fakturor visst belopp debiterades för själva drycken och visst belopp för kärl och kostnader, nämnden måtte beräkna omsättningsskatten allenast å förstnämnda belopp. I detta ärende hade kontrollstyrelsen meddelat, att den av aktiebolaget Stockholmssystemet ifrågasatta debiteringen skulle innebära, att debiteringen komme att ske olika för renat brännvin i buteljerat skick och för andra likaledes buteljerade spritdrycker. Gällande förordning i ämnet lämnade näppeligen stöd för en dylik olikformig debitering allenast till följd av en ändrad fakturering från partihandlarens sida. Kontrollstyrelsen, som i ärendet inhämtat yttrande av kontrollrådet, funne det emellertid vara önskligt, att omsättningsskatten utginge likformigt å allt renat brännvin, oavsett huruvida varan inköpts på fat eller på butelj.

Kontrollstyrelsen fortsätter härefter:

»Kontrollstyrelsen har vid ärendets förberedande behandling inom styrelsen och kontrollrådet förehaft till övervägande ett förslag, varigenom den för närvarande förekommande olikformiga debiteringen av omsättningsskatten å renat brännvin omedelbart skulle kunna undvikas. Ifrågavarande förslag gick därpå ut, att bolagen skulle åläggas att inköpa renat brännvin allenast i buteljerat skick — alla övriga spritdrycker inköpas av bolagen, såsom ovan antytts, redan nu i buteljerat skick, och en tredjedel av allt renat brännvin inköpes likaledes i buteljerat skick. Emellertid ansågs förslaget om en föreskrift i angiven riktning föranleda vissa olägenheter, på grund varav sagda förslag måste övergivas. Det återstår därför enligt kontrollstyrelsens mening knappast annan utväg än att, därest syftet med en likformig debitering av omsättningsskatten å renat brännvin skall kunna realiseras, en ändring i omsättningsskatteförordningen vidtages av det innehåll, att det uttryckligen föreskrives, att omsättningsskatten ifråga om allt renat brännvin och all sprit skall, oavsett förpackningen, debiteras efter det inköpspris, som vederbörande bolag erlagt för sådan vara å fat. En minskning i omsättningsskattens totala belopp kommer iföljd av en sådan bestämmelse att inträda, och beräknar kontrollstyrelsen denna minskning på grundval av 1922 års konsumtion och med 65 procent i omsättningsskatt uppgå till mellan 1,100,000 och 1,200,000 kronor.»

Med återopande av vad sålunda anförts hemställer kontrollstyrelsen, att i det förslag till förordning angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, som Kungl. Maj:t komme att förelägga innevarande års riksdag, måtte införas en bestämmelse därom, att omsättningsskatten å renat brännvin och sprit skulle, oavsett förpackningen, debiteras efter det pris, som bolagen erlade för renat brännvin och sprit på fat.

I likhet med kontrollstyrelsen finner jag den i styrelsens nu återgivna framställning påtalade ojämnheten i debiteringen av omsättningsskatten vara olämplig. Då emellertid gällande praxis synes äga visst stöd i förordningens ordalydelse, torde därför i den nya författning, som skall utfärdas i ämnet, böra införas stadganden, vilka kunna leda till enhetlighet i priset å renat brännvin. Vid granskning av de utvägar, som erbjuda sig för vinnande av detta mål, har jag efter övervägande av flera olika möjligheter ansett åtgärd i den riktning, som av kontrollstyrelsen föreslagits, vara den lämpligaste. Ett starkt bidragande skäl till mitt ståndpunktstagande har varit, att man med den av kontrollstyrelsen förordade åtgärden vinner lägre enhetligt brännvinspris än på andra vägar. Såsom framgår av siffror, vilka anförts av kontrollstyrelsen i dess utlåtande angående skattesatserna, kommer, om skatten alltid beräknas å fatpriset, renat brännvin, som av partihandelsbolaget säljes på flaskor, att drabbas av 15 öre lägre skatt per liter än om skatten skulle hava beräknats å varans pris i buteljerat skick, och priset därå per liter skulle bliva 3 kronor 30 öre i stället för 3 kronor 45 öre. Till jämförelse må erinras om att utminuteringspriset å brännvin för närvarande är 3 kronor 75 öre för liter, då brännvinet av bolaget köpts å buteljer, och 3 kronor 65 öre, då det inköpts å fat.

Såsom av kontrollstyrelsen anförts, följer naturligen av en sådan omläggning av debiteringssättet som den förordade viss inkomstminskning. Denna kan, med 50 procent omsättningsskatt och nuvarande omfattning av inköpen å buteljer, uppskattas till 600,000—700,000 kronor årligen. Vad nästkommande budgetår angår, uppväges emellertid, som styrelsen framhållit, denna minskning av att i juli månad detta år ännu inflyter skatt efter de högre skattesatser, som gällt före nämnda månads början. Vid beräkning av skatteinkomsten för den nu förestående statsregleringen kan man därför bortse från berörda båda omständigheter.

Försäljning å fat förekommer för närvarande endast beträffande renat brännvin med en alkoholhalt av högst 40 procent samt sprit. Den ifrågasatta undantagsbestämmelsen synes därför böra begränsas att gälla blott dessa drycker. För inköp annorledes än genom pris- och inköpsnämnden — exempelvis från tullverket av beslagttaget gods — synas nuvarande bestämmelser och praxis böra gälla.

Tillägg i enlighet med nu angivna grunder har gjorts till första stycket av 2 §.

Av de under 2 § berörda ändringarna i fråga om debitering av omsättningsskatten föranledes viss jämkning i ordalydelsen av andra stycket av 3 §.

6 och 8 §§.

*Utskänknings-
skatt vid för-
säljning till
passagerar-
fartyg i ut-
ländsk trafik.*

I 6 § av gällande förordning stadgas, att utskänkningsskatten skall uttagas vid utskänkningen, dock att, där rusdrycksförsäljningsbolag till annan överlåtitt rättighet till utskänkning, skatten skall erläggas vid dennes inköp av spritdrycker för rörelsen, såsom om utskänkningen då ägde rum. I 8 § stadgas vidare skyldighet för rusdrycksförsäljningsbolag att i viss angiven ordning inleverera utskänkningsskatten för den myckenhet spritdrycker, som från bolaget utskänkts eller som försålts till den, till vilken bolaget upplåtitt utskänkningsskatt. I dessa stadganden behandlas således endast sådan utskänkning, som bedrives av systembolag eller vartill rätten härledes från dylikt bolag. För den utskänkning av spritdrycker, som med stöd av 21 § 1 mom. rusdrycksförsäljningsförordningen äger rum å fartyg, som förmedla regelbunden persontrafik till utländsk hamn och till vilken utskänkning medgivande lämnas direkt av vederbörande länsstyrelse, har således något sätt för skattens upptagande icke angivits. Detta har i praxis medfört tvekan, huruvida utskänkningsskatt skolat utgå även vid dylik utskänkning. I vissa fall har bolag med stöd av 4 § — som stadgar utskänkningsskatt utan undantag — även vid här avsedda rättigheter, med tillämpning analogivis av 6 §, uttagit skatten vid varans utlämnande till restauratören; i andra fall åter har bolag underlåtit att uttaga utskänkningsskatt. Enligt mitt förmenande bör tvekan icke råda därom, att jämväl utskänkning å passagerarfartyg i utländsk trafik — i den mån utskänkningen avser inom landet inköpta drycker — bör drabbas av utskänkningsskatt. Ur skattesynpunkt äger visserligen det förhållandet att, såsom det för närvarande sker, viss utskänkning undgår utskänkningsskatt icke nämnvärd betydelse; hela den årliga försäljningen av spritdrycker till dylika fartyg uppgick år 1922 icke till 8,700 liter, därav skatt icke erlades för omkring 5,400 liter. Till 6 § synes emellertid för undvikande av den sålunda berörda ojämnheten i tillämpningen böra göras ett tillägg, innehållande uttryckligt stadgande om sättet för uttagande av utskänkningsskatten vid utskänkning å passagerarfartyg i utländsk trafik.

Av en sådan ändring i 6 § synes böra följa den jämkningen av ordalydelsen av 8 §, att systembolag skall vara skyldigt att deklarerat och redovisa skatt även för försäljning till passagerarfartyg i utländsk trafik.

Övergångsbestämmelser.

I likhet med nuvarande förordning synes den nya omsättnings-skatteförordningen böra gälla för ett år eller sålunda till den 1 juli 1924.

I sammanhang med den av mig förordade nedsättningen av utskänk-

ningsskatten böra övergångsbestämmelserna till den nya förordningen erhålla annan avfattning, än de enligt gällande förordning äga. Enligt denna är innehavare av utskänkningsrätt skyldig att avlämna uppgift angående sitt lager av spritdrycker vid förordningens ikraftträdande samt erlägga skatt för samma lager, dock med avdrag för vad som förut erlagts i skatt därför. Med denna bestämmelse bör jämföras stadgande i den därförut gällande förordningen av innehåll, att utskänkningsrättsinnehavare skulle äga återbekomma vad som erlagts i utskänkningsskatt för hans lager vid utgången av författningens giltighetstid. Bestämmelse av enahanda innebörd som den sistnämnda finnes även i nu gällande författning beträffande tiden för densammas upphörande. Denna bestämmelse synes böra modifieras därhän, att rätten att återbekomma skatt skall avse endast skillnaden mellan nu gällande skatt och skatten efter den blivande förordningen för de i lagret ingående dryckerna. För den händelse sistnämnda förordning icke skulle komma att förnyas, bör i densamma även inflyta bestämmelse om rätt att vid utgången av dess giltighetstid återbekomma utskänkningsskatt för resterande lager.

Sedan föredragande departementschefen härefter uppläst inom finansdepartementet upprättat förslag till förordning angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, hemställer departementschefen, att Kungl. Maj:t måtte i proposition

ej mindre föreslå riksdagen att antaga nämnda förslag;

än även, med återkallande av Kungl. Maj:ts i propositionen nr 1 gjorda förslag angående upptagande av omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker i riksstaten för budgetåret 1923—1924, föreslå riksdagen

att i riksstaten för budgetåret 1923—1924 upptaga under egentliga statsinkomster följande inkomsttitel sålunda:

Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker,
bevillning ..... 44,400,000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall och förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga litt. vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Fritiof Englund.